

ՄԱՏՆԵԱԳՐԱԿԱՆ

ՈՂԲ Ի ՎԵՐԱՅ ԱՆԱՊԱՇԽԱՐ ՄԵՂԱԽՈՐԱՑ

Յովհան Մանդակունիի Ճառերուն, կամ
աւելի լաւ Յովհան Մայրեմանեցիի Թուղ-
թերուն, հաւել կը գտնուի Ողբ մը: Այդ
Ողբը հրատարակուած է յիշեալ Ճառերուն
առաջին տպագրութեան հետ, 1836ին,
Վենետիկ, թերի օրինակի մը վրայէն (էջ
176-7), և ապա հրկրորդ տպագրութեամբ
1860ին, լման բնագրէ մը (էջ 182-4):

Անպաշխար Մեղաւորաց վրայ գրուած
այդ Ողբը ուշագրաւ է իր ութոտնեան կամ
վեշտասանոտնեան տաղաշափութեամբ:
Եթէ իրապէս Յովհան Մայրեմանեցի
գրած է զայն, և թնեւորդ դարու առա-
ջին կիսուն, այդ պարագային մենք ու-
նեցած կ'ըլլանք վանկաշափ ստանաւորի

մէկ ընտիր նմոյշ Գրիգոր Մագիստրոսէն
չորս դար առաջ:

Ս. Աթոռոյս թիւ 1999 ձեռագիրը, որ
Յովհան Մայրեմանեցիի Թուղթերուն մէկ
Հաւաքածան է, ընդօրինակուած 1210
թուին, կը պարունակէ այդ Ողբին աւելի
լաւ մէկ օրինակը (էջ 291-4), զոր կը
հրատարակենք ստորեւ, նշանակելով նախ-
կին տպագրութեանց, ինչպէս նաեւ մեր
թ. 1228 ձեռագրին, կարեւոր տարբերու-
թիւնները. այսպէս,

Ա = Բնագիր, ըստ թ. 1199 ձեռագրի:

Բ = Տպագրութիւն 1860 տարւոյ:

Գ = » » 1836 » :

Դ = Ձեռ. Ս. Յ. Թ. 1228, բոլորգիր:

1. — Խոստովանողք փութացարուք (ջանալ) ապաշխարել յաւուրս մեր,
Ձի աւր ահեղ կա առաջի, ահեղ ատեան եւ հուր անշէջ.
Աստէն լաց[ց]ուք եւ ողբասցուք, եւ խնդրեսցուք զթողութիւն,
Ձի ապրեսցուք յանշէջ հրոյն որ սպառնա մեղաւորաց.
Միշտ հանապազ արտասուեսցուք գորովագին պաղատանաւք,
Աղբսալի հառաջանաւք զքաւիջ մեղաց աղաչեսցուք.
Անկցուք առ նա խոստովանել զոր արարաք աստ ի ծածուկ,
Յայտնել ասել եւ ցուցանել զգաղտնիս մեղացն բազմութեան:
Ձի անդ քննին խորհուրդք մեր, եւ ցուցանին յանցանք[ըն] մեր,
Յայտնին զաղտնիք սրտից մերոց, յաշխարհատես հրապարակին:
11. — Ես զարհուրեալ եմ եւ դողամ յորժամ լսեմ զծայն փողոյն,
Որ տազնապաւ կոչէ զագինս ի մեծ ահեղ աւր ատենին:
Ձի չարաչար մարտեաւ ընդ իս ամենամեղն սատանայ,
14. — Եւ կարեվէր զիս արարեալ, հանեալ ընկեց յանմահ փառացն:
15. — Դառն ահագին չար պատրաստեաց զտարտարոսն զեհնին,
Եւ սպառնա մեղաւորիս այրել ի հնոցն կայծաղանց:
17. — Որ [ոք] ունիք սէր սրբութեան, զիս ողբալով արտասուեցէք,
Եւ ջերմագութ պաղատանաւք ինձ խնդրեցէք զթողութիւն:

1. — Ջանալ ապրել, Բ:

11. — Ասկէ կը սկսի Գ օրինակը:

14. — Ընկեաց զիս յանմահ, Գ:

15. — Դառնագին չար, Բ Գ:

17. — զիս ողբացէք արտասուելով, Դ:

19. — Քրիստոսասէրք իմ սիրելիք ինձ ազնեցէք վիրաւորիս,
 20. — Եւ գորովով մեծ ողորմիւ աղաչեցէք առ Տէր վասն իմ:
 Հառաչանաւք զձեզ աղաչեմ, մեղուցելոյս ողբակցեցէք,
 Պաղատանաւք լացէք ընդ իս, ծայնակցելով իմ աղէտիս:
 Կականարարձ զիս ողբացէք, եւ ծայնս առէք ողորմելիս,
 Զի չարաչար բմբռնեցա ի չար նեւորից սատանայի:
 25. — Միզապատեաց զիս թշնամին խաւարային ցանցիւքն իւրովք,
 Եւ սուր հանեալ վիրաւորեաց զոր աղաչեմ զձեզ բժշկել:
 27. — Սուրբ հաւատոյ մանկունք, սէր էք, ողորմեցէք ինձ նեղելոյս,
 28. — Եւ զթագին պաղատանաւք զբաւիչ մեղացն աղաչեցէք:
 Յաղաթս ձեր ապաւինիմ եւ ինձ հայցեմ զթողութիւն,
 Զի զանազան եմ մեղուցեալ, եւ ոչ բաւեմ ապաշխարել:
 31. — Ես զարհուրեալ եմ եւ դողամ յորժամ յիշեմ զիս մեծամեղս,
 32. — Թէ յայն երկիրն է անցանել եւ զՏէր փառացն տեսանել:
 Քրիստոս զթած եւ ողորմած զթայ եւ յիս յամենամեղս,
 Զի (եւ) ես զտից ողորմութիւն ի գումարել մեծ ատենին:
 Զի աւր անեղ կա առաջի եւ սոսկալի մեղաւորիս,
 36. — Որ զգաղտնիս սրտիս ըննէ եւ զժածկեալ խորհուրդս յայտնէ:
 37. — Արդ աղաչեմ Տէր մարդասէր, զի յայնմ աւուր մի պահանջեր,
 Զար տանջանացն մի մատնեք եւ կայծականց անշէջ հրոյն:
 39. — Զի քեզ տացից փառս աւրհնութեան Հաւր եւ Որդւոյ եւ Սուրբ Հոգւոյդ,
 40. — Որ միշտ աւրհնեալ ես յաւիտեանս, փառաւորեալ յաւիտենից:

Ն. ԵՊՍ. ՆՈՎԱԿԱՆ

19. — Քրիստոսասէր, Դ:
 20. — Եւ գորովամեծ ողորմիւ աղաչեցուք առ, Դ:
 25. — ցանկելուքն, Բ Դ:
 27. — մանկունք ողորմեցարուք ինձ, Ա Դ:
 28. — աղաչեցուք, Դ Դ:
 31. — զբաղմամեղս, Դ:
 32. — Թէ յայն երկիր կայ անցանել, Բ. Զուսի տողին երկրորդ մասը:
 Թէ յայն երկիր կայ անցանել, Ե զտէր փառաց կայ տեսանել, Դ:
 36. — Որ զգաղտնիս սրտի իմում քննէ, Ա Դ. Ե զժածկեալ խորհուրդս իմ յայտնէ, Ա:
 37. — զիս, Բ Դ Դ:
 39. — աւրհնութեան, Զուսի Դ:
 40. — այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս, Ա Դ. յաւիտեն, Դ: